NAM THỨ MƯỜI BAI — SỐ THỨ 2334 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ BẢY 27 DECEMBRE 1924

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Nếu gửi báo tại nhà người mua báo ở Hanoi	Người đem báo lại	Gửi về tỉnh	Gửi về Trung-kỳ và Lào	Nam-kỳ và Cao-miên	Ngoại quốc
Một năm	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00
Các làng và						
Các công-sở	»	8 00	8 00	8 00	8 00	»
Sáu tháng	3 00	3 00	3 20	3 20	3 30	6 00
Ba tháng	1 50	1 50	1 65	1 60	1 65	3 00
Một tháng	0 60	0 60	0 55	0 55	0 60	1 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres concernant la rédaction doivent être adressées au directeur
57 bis, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 156

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large
Une seule insertion . . . . 0 $ 30 le cm.
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion . . . . . 0 $ 20 le cm.
Réclame dans le 1er page. . . . 2 $ le ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le cm.
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cuộc đấu-xảo mỹ-nghệ ở Paris

Các nhà mỹ-nghệ nước ta muốn gửi hàng hóa đi dự cuộc đấu-xảo ở Paris năm 1925 này, không những là nên lo làm đồ hàng cho được thật khéo thật tinh, để hòng tranh lẻo giật giải ở giữa các nước thị-trường to lớn trong thế-giới, mà cốt nhất phải giữ lấy lòng thành-thực, thì mới được lòng tin cậy của người các nước, đồ hàng của mình mới mong tiêu thụ được rộng, mà nền mỹ-nghệ của mình mới mong phát đạt được mau.

Trong khoảng mười lăm năm nay, mỹ-nghệ nước ta thật là có tiến-bộ; xem như các hàng hóa bày ở Hội-chợ Hà-nội lần thứ sáu mới rồi, thật có nhiều thứ công xảo lạ thường; những đồ mỹ-nghệ của ta gửi sang dự cuộc đấu-xảo ở Paris này, như đồ gỗ, đồ khảm, đồ đồng và các thứ đồ trang sức vân vân, nếu những nhà mỹ-nghệ ta biết gia công tỉ chuốt sửa sang, làm cho khéo lại càng khéo, tinh lại càng tinh, thì tuy chưa dam mong tranh lẻo giật giải thứ nhất thứ nhì ở chỗ thị trường lớn này, mà may ra mỹ-nghệ nước Nam, cũng không đến nỗi phải ở vòng liệt-hạng.

Nhưng người Nam mình vẫn còn có một cái lầm to, là vì trí thức hẹp hòi, thấy lợi nhỏ mà quên lợi lớn, vẫn còn cái lối lừa dối người để cầu lợi cho mình, xem ngay như những người đem hàng hóa đến bày ở hội chợ mới rồi, phần nhiều hãy còn hiểu lầm cái mục-đích hội chợ chỉ cho đó là một dịp bán hàng để kiếm lãi, mà không biết đó là một dịp bày kiểu để chiêu hàng; vì thế mới tính góp cả các thứ phí tổn, mà giá hàng lại tính cao hơn ngày thường, hàng đã đẻ thật cao, mà khi bán lại không đúng giá, khiến cho người mua lấy làm nghi hoặc mà mất lòng tin, Hội-chợ Hà-nội mới là một chỗ rao hàng nho nhỏ ở trong nước mình và mấy xứ lân cận, thì cái sự lầm lẫn vô ý thức ấy, dẫn thỏi đi cũng chưa xa, và sự thiệt hại cho các nhà nghề mình cũng chưa lấy gì làm lớn lắm.

Đến cái cuộc đấu-xảo ở Paris này mới thật là một cuộc đua tranh to lớn, có thể làm cho người thế-giới biết cái danh hiệu Việt-Nam và biết rằng dân-tộc Việt Nam cũng đủ sức len lỏi ở trong trường công-chiến thương-chiến là cái nơi khắp các dân-tộc trên địa-cầu đương xô đẩy ganh đua nhau về sự hơn được kém thua bây giờ, thế thì cái cuộc đấu-xảo này có quan hệ đến mối lợi to lớn của nước Nam mình biết là chừng nào! Người Nam mình xưa nay tuy vẫn được người Pháp khen là tinh lanh, là xảo tuệ, có đủ cái tư-cách nhà nghề, nhưng cũng có nhiều người Pháp vẫn chê người mình là trong việc buôn bán ít giữ được lòng thật thà, không đủ cho người khác tin cậy; vì cớ ấy mà các công cuộc to lớn, người mình vẫn ít tranh nổi, mà lợi quyền phần nhiều vào tay bọn Hoa-kiều. Sự buôn bán của ta xưa kia, chỉ rình lừa dối nhau để cầu lấy cái lợi nhỏ mọn, ở vào lúc bế quan tỏa cảng, buôn dầu chợ bán cuối chợ, chỉ loanh quanh trong nước với nhau, thì lối buôn bán lấy cũng chưa lấy gì làm thiệt hại cho lắm. Bây giờ bắt dầu ra chốn đại thị-trường, chen vai thích cánh với người trong thế-giới, muốn tranh được cái mối lợi to lớn sau này bao nhiêu, thì càng nên giữ lấy cái lòng thành thực bấy nhiêu, nếu cứ chứng nào tật ấy vẫn bo bo giữ cái lòng tham lận và cái tính lừa dảo như xưa, làm cho cái tiếng người Việt Nam buôn bán ít thành-thực truyền đi khắp ở trong thế-giới, thì hàng tuy có tốt, nghề tuy có khéo, mà lòng tin cậy của mối hàng đã mất, thì sau này hàng hóa tiêu thụ chắc không được nhiều. Vậy những nhà định gửi hàng-hóa đi, tưởng nên biết tỏ rằng ta đem hàng đi đấu-xảo ở Paris không phải cốt để cho rao giá, để đánh lừa người mua mà cầu lấy lợi nhãn tiền, đó là một dịp quảng-cáo rất rộng xa, có quan-hệ đến lợi-quyền của các nhà nghệ-nghệ mình và cả vận-mệnh nước nhà ở trong trường công-chiến thương-chiến phần lợi hại lại gấp năm gấp bảy cuộc Hội-chợ hàng năm ở Hà-nội ta; điều hệ trọng thứ nhất mà ta nên chú-ý, là giá hàng cốt phải khai thực, một vừa hai phải, để cho thiên-hạ có lòng tin. Ta có được lòng tin của các mối hàng thì đồ mỹ nghệ của ta mới tiêu-thụ ra ngoài được mạnh, đường tiêu-thụ mạnh thì các nhà nghề ta mới có lợi nhiều, mà nghề gì đã có lợi nhiều, thì kẻ làm nghề tất nức chí hồi lòng, mà tinh càng thêm tinh, khéo càng thêm khéo, đó thật là một sự vẻn hồi lợi quyền không phải nhỏ, mà chính là một cách chấn-hưng mỹ nghệ không gì bằng vậy.

H. T. B.

SỐ MÁY NÓI TRÊN THẾ-GIỚI

Đến ngày 1er Janvier 1923, số máy nói trên thế-giới cộng là 22 904.415. Trong số ấy 14.347 395, ng là 63 0/0 ở địa-hạt Hoa-kỳ.

Ở thành New-York dân-số cứ một trăm người, lại có 18,2 cái máy nói. Số tỉ-lệ ấy ở thành Stockholm là 15,4; ở thành Berlin là 9,3; ở Paris, là 6,3; ở Londres, là 5,1.

Số máy nói ở thành New-York nhiều hơn số máy nói ở cả nước Anh và bảo hộ Ái-nhĩ-lan. Số máy nói ở thành Chicago cũng nhiều hơn số máy nói ở cả nước Pháp.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 26 Décembre 1924

Một trường học bị cháy

Một trường học ở Hobart-Oklahoma (Úc-đại-lý-á) bị cháy, chết mất 36 đứa trẻ. Vì cây Noël bị cháy mà nhà trường phát hỏa.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux ngày 26 Décembre 1924

Số chi-thu thuộc-địa tại Thứ dân nghị-viện

Trong khi bàn về số chi thu của các thuộc-địa, quan Loucheur xin duy-nhất tiền tệ của nước Pháp và các thuộc-địa để cho tiện việc giao-dịch. Ngài nói nay cần phải đặt hỏa-xa rất nhiều, và vật-liệu hỏa-xa nên bắt nước Đức nộp. Quan thuộc-địa bộ thương-thư nói về việc sau này hiện nay đã định như lời quan Loucheur bàn.

Việc xóa án những người quốc sự phạm ở Pháp

Nguyên lão nghị viện bỏ 206 phiếu phản-đối cái khoản hoãn-xá nói về các tội phạm luật cấm việc gây sự rối loạn. Con về việc cho bọn làm việc hỏa xa bị cách chức lại được trở lại làm việc cũ, thì nguyên-lão nghị-viện vẫn để là một khoản tự-do chứ không cưỡng bách.

Chánh-đảng xã-hội cấp-tiến ở thứ dân nghị-viện quyết định theo các khoản của nguyên-lão nghị-viện nói về việc xóa án.

Việc trú binh tại đất Cologne

Các báo nói Đồng minh có lẽ đã hợp ý nhau về sự hoãn rút binh ở Cologne về.

Ngày mai số tổng các quan đại-sứ sẽ xét tới trình về việc kiểm duyệt quân bị ở nước Đức, và sẽ ấn định cái thể cách thông báo cho chánh-phủ trung-ương, về việc không rút quân ở Cologne,

Một bản án văn của nước Đức nói rằng vì tòa nội-các nước Pháp quyết nghị mà Đồng minh lại hoãn rút quân ở đất Cologne về, dư luận nước Đức thấy thế thực lấy làm lạ. Bản án-văn ấy nói trong khi kiểm-duyệt quân bị không đâu tìm thấy khí giới lậu cả.

Việc chính-trị nước Đức

Hội-đồng các quan thượng-thư tỏ lòng tin cậy quan tổng-thống Ebert. Đông-hồ các ga hỏa-xa ở hạt trú binh kể từ ngày 1er janvier này sẽ theo giờ Âu-châu trung ương,

Hai chánh-phủ Anh và Đức họp ý nhau định rằng đường hàng không Berlin-Londres đến ngày 1er janvier lại sẽ đặt lại.

Nước Yougoslavie với nước Albanie

Quan ngoại-giao bộ thượng-thư nước Yougoslavie nói ông cho các việc rối loạn ở Albanie bây giờ là việc riêng trong nước ấy. Song nếu xảy ra sự gì khó khăn, thì ông sẽ cùng nước Ý mà giải quyết mọi việc.

Việc ở đất Maroc

Các thành-phố ở miền về quyền quốc-tế vẫn yên-tĩnh.

THẦY THUỐC ĐÀN-BÀ Ở NƯỚC ANH

Hội-đồng thành-phố Londres định rằng đàn-bà có bằng y-học bác-sĩ và làm việc tại các nhà thương ở thành-phố ấy, ai đã có chồng, hoặc định lấy chồng, đều phải từ chức.

Số đàn-bà làm thuốc có chồng ở Londres hiện nay cộng tới 34 người. Ai nấy nghe tin ấy đều lấy làm lo sợ.

Ngày xưa mãi đến đầu thế-kỷ thứ XVI cũng có lệ cấm thầy thuốc lấy vợ

Tin Trung-hoa

(Điện-báo Reuter)

Việc Lý-ngạn-Thanh

Hương cảng, ngày 19 Décembre. — Sáng hôm 15 vừa rồi Phùng-ngọc-Tường sai Lôi-chung-Lân giải Lý-ngạn-Thanh đến chiến-khu bắn chết. Lúc ở ngục ra, Lý kêu khóc toàm thương xin đến yết-kiến và vĩnh-quyết với Tào-Côn, nhưng Phùng không cho.

Một tin về Tôn-Văn

Hứa-thế-Anh vào kinh báo rằng Tôn-Văn định ngày 18 décembre vào kinh. Đoàn-kỳ-thụy sai Giép-cung-Xước ra Thiên-tân đón Tôn.

Nghe đâu Tôn-Văn thấy các giới tỏ ý phản-đối riết về cải-nghĩa cộng-sản, định bỏ tạm thời gác bỏ cái chủ-nghĩa ấy lại, cho khỏi mất lòng các giới trong nước. Tôn định sai Uông-tinh-Vệ nhận trách-nhiệm thay Tôn tuyên-bố chủ-nghĩa cộng-sản không thể thi-hành được ở nước Trung hoa.

Tôn-Văn lại hết sức vận-động cho người tâm-phúc của Tôn là Lý-liệt Quân làm đốc-quân và tỉnh-trưởng Giang-tây.

Một tin về Phùng-ngọc Tường

Phùng-ngọc-Tường định tuần lễ sau ra khỏi Bắc-kinh rồi đi du-lịch Nhật-bản. Đoàn tỏ ý cho Phùng tự chọn lấy địa bàn của mình trong ba tỉnh Giang-tô, Hồ-bắc và An-huy muốn lấy tỉnh nào cũng được. Nhưng Phùng lạ tuyệt.

Chánh-phủ mới định cử Phùng sang Âu-Mỹ khảo-sát việc quân. Cử Hoàng-Phủ đi theo. Nghe đâu Phùng định tháng avril 1925 sẽ khởi hành.

Phụng-thiên dự bị quân lính

Bắc-kinh, 19 Décembre. — Sở Hỏa-xa ở Phụng-thiên được lệnh dự bị hai trăm toa để chở quân lính Phụng-thiên. Nghe đâu vì việc xảy ra ở Nam-kinh nên phải dự bị quân lính.

Tình-hình Quảng-châu

Nhiều báo đăng tin rằng Đoàn-kỳ-Thụy định cử Tôn-Khoa là con trai Tôn-Văn nguyên xã-trưởng Quảng-châu vào chức tỉnh-trưởng tỉnh Quảng đông, để đền cho Tôn-Văn việc ưng bãi đại bản-doanh quân Xích-vệ ở Quảng-châu. Tôn-Khoa hiện nay rất giàu.

Đảng cộng-sản ở Quảng-châu định đòi lại đất cất nhà cửa cấp cho bất-kỳ-binh là quân lính Mãn-châu đến đóng ở Quảng-châu từ đời nhà Thanh. Nguyên lúc quân Mãn tới nơi thì hoàng gia có cấp đất công cho, từ đây đến nay bọ vẫn kế truyền mà hưởng cái quyền lợi ấy.

HÀI ĐÀM

Râu hùm

Một ông có bộ râu dê, xua xỏa cứng như bờ chổi cùn. Mỗi lần ông đến hát, chị em trông thấy cứ mất vía, vì tính ông hay làm lắm.

Một bữa chèo đã ngà-ngà, ông ngất ngưởng vuốt râu, sắp sửa tội cho chị em. Các chị đã rụng rời cả người, nhưng không chị nào dám hở, sợ mất lòng ông. Một chị nhanh trí khôn mới kể Kiều lấy rằng:

Râu hùm cằm én mày ngài,
Yên nhau thì lại bằng mười phụ nhau!

Ông vuốt râu rồi quay lại hỏi:
Nhà có sẵn dao cạo không hở chị?

Đ. L. H.

Câu chuyện của một hội-đồng hương-chức

Có một làng Vô-danh kia, lập ấp đã 600 năm nay, thói tục hủ bại, nhân vật quê mùa, kẻ trên hay hiếp kẻ dưới, người dưới hay kiện người trên, khao vọng cưới xin đông có việc thì giết năm trâu bảy bò, ăn đến hàng chả nhật chưa xong, có nhà phải bán cả cửa nhà ruộng nương và cầm vợ đợ con đi để lấy tiền trả nợ miệng; ít lâu nay dân trong làng ấy phần nhiều người biết thói ấy là hủ, những mong đổi được thì hay, nhưng vì dân giữ dân tệ, không ai dám xướng xuất lên mà đổi cái thói quen ấy.

Nay nhờ nhà nước sức bàn hương-chính, cải lương hương ước, thấy Lý làng ấy lên là Lý-mọ, nghề chơi đồ cầm kỳ thi tửu phiện, mà cách kiếm tiền cũng là tay thọ, tiếp được gấy sức cải lương, hăm hở đem trường các viên chức trong làng bàn xét, các viên chức ai nấy đều vỗ chân vỗ tay nói to lên rằng: e phen này có lẽ làng ta trừ được thói hủ, gây nên thói hay, trở nên một làng vọng ấp trong tổng phủ huyện này, các làng không thể chê được làng ta nữa. anh em nên hết sức mà khuyên bảo người làng từ trên chí dưới, từ già chí trẻ, chớ tranh nhau ngồi trên ngồi dưới, phần to phần nhỏ như xưa, ai nấy đều nên nhiệt thành về sự cải lương hương chính, mấy hôm sau họ nào họ ấy đều bàn người biết ăn nói ra làm tộc-biểu, hội họp tại đình để bàn các cước dịch, ai nấy đều nói rằng cổ-nhân có nói: ở hành chánh cốt ở được người ta nên bàn cử cho xứng đáng, trước là khỏi phụ lòng nhà nước, sau là làng được hưởng phúc thịnh-vượng. Song các viên chức ông nào cũng đun đẩy chưa ai chịu nói quyết đoán; bỗng có một ông kỳ-mục già tên là cụ Cựu-Sâu bơi có kiến thức, bơi có tư tưởng, xưa nay vẫn là người ăn nói và lên mặt mô phạm trong làng Hồ-tương, đứng lên mà nói rằng: trình các viên chức, ý kiến mỗi người một khác, chẳng biết các ngài định bàu ông nào làm chức gì, thì tôi cứ ưa liều, cứ như ý tôi, thì xét trong hội-đồng có ông bà Phiên, là con người nhân mã cả ngày lẫn đêm nằm bên cái bàn đèn, hễ rơi cái tiêm cái móc ra, thì liền vắt tay lên trán mà nghĩ sự đời, bàn biết bao nhiêu kẻ đỗ người hay, thấu biết bao nhiêu điều khôn nhẽ phải, chắc ông ấy ý nghĩ sao xa, nói năng đích đáng, ta nên bàu ông ấy làm chánh hương-hội giữ quyền phát lệnh cho làng. Ông Tổng-Rượu là người thẳng thắn khoát đạt, khi ông ấy uống giảm ba chén rượu, tai ông đã nóng, miệng ông đã mềm, thì bất cứ kẻ trên người dưới, ông không cần gì ai cả, hễ ai có điều nhầm lỗ, thì ông bẻ tròn bẻ méo, toang toang mà chương điều đó ấy cho công chúng đều nghe, chẳng có thiên-vị giấu điều gì, vậy ta nên bàu ông ấy làm phó hương-hội để giúp việc cho ông chánh hội, và khi nào tế-đồng có hiểu dụ điều gì, thì lễ ông làm đại-biểu; tuyên bố hiểu thị cho dân làng được nghe những tiếng như chuông kêu như còi hét! Ông lý Bạc thì ngày xưa ông cụ bà cụ đã cho ông ấy ruộng rọp cánh đồng, nhà liền khắp xóm, trâu bò kể hàng trăm hàng chục, thực là một nhà cự phú trong làng, tuy bây giờ sập lúc cơn đen vận túng, tan tành hết cả, nhưng tay đã quen tiêu trăm tiêu nghìn, thua đồng nào trang giả đã đồng ấy, không trầy trưa ai một xu, ông là con người sòng phẳng như thế, bàu ông làm thủ-quỹ để thu phát tiền công cho làng, chắc có lẽ được công bằng phân minh, không lo gì sự nhầm lẫn nữa, và xem khi ông thua bạc, thì tháo vát tiền nong cũng giỏi, thì khi dân có việc cần tiêu nhiều tiền, chắc ông cũng ra tay thu xếp được ổn đáng như việc nhà ông khi xưa; ông đỗ Bài là người nho-nhã, cứ lúc bình-nhật xem ông chơi tổ-tôm, chi chi, kinh cụ, thập bồng, bạch định, tôm lèo, bốn sáu tám hay sáu tám mươi, tính rất là khé, mà ông tính không sai một nọc, ông chơi kiệu phản, mấy xanh, điêu thử, áo tơ, dương cửu, cùng mền, kép, đụp nằm cũng lâu lắm, mà ông nằm không nhầm một phân, tam các tốt đỏ tốt đen, bài phu kết lợn kết cặn, ông tính cũng không thừa thiếu xu nào cả, chức thư-ký cũng chỉ về việc biên chép tính toán cho Hội-đồng, thì ta nên bàu ông làm thư-ký để biên chép tính toán tiền nong cho làng, có lẽ biên bản chi-thu cũng được minh-bạch như khi ông chơi bài là vậy; còn cậu công-tử Xướng và cậu công-tử Hát, hai cậu ấn chơi lịch-thiệp, khi hai cậu còn ở thành-thị, nào cao lâu, nào nhà hát, nhất là các ả hồng lâu, hai cậu lại vui thưởng luôn mãi, lời ăn tiếng nói của hai cậu thực có cách văn minh, rất là đài điểm, ta nên bàu hai cậu làm tán-trợ-hội-viên để giúp đỡ lẽ nghi văn pháp cho hội-đồng có trật-tự.

Khi ông Cựu Sâu nói đã đoạn, thì các viên chức mừng mừng rỡ rỡ đều đồng thanh nói rằng: Cụ là bậc lão-thành, cụ cử bốn ông chức-dịch và hai cậu tán-trợ, đều xứng đáng cả, không xai một người nào, khen cho cụ tuật là tinh con mắt, nhưng không biết những ông cụ cử ra đó có chịu nhận đương cái trách-nhiệm quan-hệ ấy không. Bốn ông và hai cậu đều đứng dạy nói rằng: Ơn dân đã có lòng cử chúng tôi ra, chúng tôi xin vâng, kẻo phụ cái lòng tốt của cả dân. Bàn xét thỏa thuận cả, mới làm biên-bản đề bàu bốn ông và hai cậu sung chân chức dịch. Đến tháng 10 tây là kỳ dựng sổ thu-chi, chi-thu sang năm, ông chánh-hội tự nghĩ mình trót đã đa mang về đường thuốc xái, trong nhà túng quẫn, may mà được dân làng bàu làm chức này, cũng có thể thác cũng hành tư mà xâm phạm nhiều chỉ được ít nhiều cho đỡ con nghiện một chút, bèn họp Hội-đồng mà bàn rằng: anh em ta nên trù tính thế nào cho dân làng được ích lợi. Tôi tiết nghĩ làng ta có 500 suất đinh và 1.000 mẫu ruộng, ta nên trù vào khoản ngoại phụ đinh nhất suất điền nhất mẫu đầu đông 1 p. 00 hợp cộng được 1.500 p., lấy tiền ấy làm sở Hội-đồng trị giá 1.000 p., hội họp có định sở, thì mới trù liệu các việc được, còn số thừa 500 p. để khi nào hội-đồng có hội họp, sai lính chợ mua một vài lạng thuốc, để hội-đồng ta mỗi ông tiêu khiển giảm ba phát, nếu có sự lệnh quan trên cấm, thì khai hội-đồng đã tan mới các ông vào trong nhà tôi sẵn có bàn đèn; phó-hội rượu nói rằng: Việc lập sở hội-đồng là một việc công ích, tôi cũng xin vâng lời, còn số tiền thừa, thì ông là chánh-hội được phép lệnh nhiều, tôi là phó-hội, ông cũng cho tôi phát lệnh ít, tôi mới bằng lòng, tôi cũng muốn trích lấy giảm ba chầu để mỗi kỳ hội-đồng mua vài chai rượu cho các viên chức nhắp một vài chén cho nóng mặt để nói; thủ-quỹ Bạc nói: hai ông có quyền phát lệnh, phải thu nhiều thì tôi thu nhiều, phải phát ít thì tôi phát ít, bảo sao ng e vậy, cũng như thiên-lôi chỉ đâu đánh đấy, nhưng hai ông có phát thu thì phải mau mau cho tôi nhờ, nay mai làng kia có sóng sóc đến to lắm, tôi hãy nhờ quỹ giảm trăm đi chơ, may nhờ lộc dân xem có phát tài không; thư-ký Bài nói: ba ông chỉ biết ích riêng của các ông thôi, còn tôi để công biên viết mất tai dư, tôi cũng xin trừ vào khoản lương của tôi lấy mấy chục để thỉnh thoảng

đánh vài hội tổ tôm; hai cậu tán trợ nói: Dân làng cần phải có lễ nghi mới có trật-tự, sao các ông chỉ bàn sự lập sở Hội-đồng mà không nói đến lễ khánh-thành, sao cho ổn đáng, các ông thử nghĩ xem, đến ngày ấy có dùng mấy cỗ à đầu, thì nay mai tôi lên tỉnh báo cho chị em biết trước, đến ngày khánh-thành là ngày vui về mà chị em đi vắng thì nhỡ to.

Chánh-hội Phiện tổng kết lại số tiền thừa ấy, ông phó-hội muốn cải tiến rượu, ông thủ-quỹ muốn mượn đánh bạc, ông thư-ký muốn lấy đánh tổ tôm, hai cậu muốn đến ngày khánh-thành nhà hội đón ả đầu, thì tôi cũng xin vâng lời cả, gọi là của bạch gia mỗi người một ít cho khước, chẳng ai đem về làm giàu đâu mà ganh tị, anh em mình đã có bụng ăn thì có bụng chịu, hễ các ông về nhà, họ đương bà con có nói đến sự lập sở hội-đồng, thì các ông nên cổ-động cho dân tình nó nức, cho họ biết công mình đựng nên khó nhọc, còn ai nói đến số tiền thừa, thì các ông liệu bài mà che chở, chớ để lộ sự ra, trước là rồi nát việc dân, sau là anh em mình mất cái lợi riêng, nếu mất cái lợi riêng ấy, thì các ông có bực rượu chè tổ tôm hát xướng không có cũng chịu được, chứ tôi không có thuốc phiện là rầy cho tôi đó.

Anh em hương-hội ta ơi, nhờ nhà nước có lòng khai hóa, anh em ta sung ban hương-hội thì ta nên thực hành công ích cho dân làng được trông cậy, chớ có như hương-hội làng vô danh tôi nói trên này.

Tùng-sơn Đỗ-thúc-Hồ (ảo-khê)

Những trái-phiếu Đông-pháp

ĐƯỢC HOÀN LẠI MÀ CHƯA LẤY TIỀN VỀ

Những trái-phiếu Đông-pháp trúng số được hoàn tiền lại từ cuộc rút số thứ nhất cho đến cuộc thứ mười mà ai cũng nguyền đến lĩnh tiền về, còn nhiều lắm. Có lẽ là những người nhà quê ta cứ đợi quan phụ mẫu sức mới đi lĩnh chăng. Mỗi khi rút số xong rồi, các số được hoàn lại đều có yết ở các công-sở, các nhà la-ga, vân vân, vậy mà hình như người nhà quê mình không biết đến. Vậy thiết tưởng từ rầy mỗi khi có những giấy yết những số trái-phiếu được hoàn lại thì các quan địa-phương cũng nên sức cho nhân-dân biết mà soát xem có trúng số không.

Những số mười kỳ chưa có người đến nhận lấy, bản quán tưởng nên đăng hết như sau này để ai đã mua trái-phiếu thì biết mà xét lại kẻo thiệt.

Kỳ thứ nhất (1er Juin 1922)

Những số được hoàn lại 100 đồng:

4.212	50.919	89.018	98.695
11.204	30.941	90.553	100.434
16.297	64.847	92.247	118.291
18.941	75.467	98.559	122.608
24.495	86.382	98.590	

Kỳ thứ hai (1er Septembre 1922)

Những số được hoàn lại 500 đồng:

6.497 73.729

Những số được hoàn lại 100 đồng:

1.609	39.638	97.736	102.374
8.470	42.088	98.498	105.896
11.878	52.410	98.515	110.599
12.865	54.283	98.962	115.601
16.162	75.976	101.785	115.676
19.354	78.226	101.798	118.304
20.268	94.075	101.808	120.195
21.489	97.586	101.970	123.327
30.148	97.683	101.980	
31.120	97.705	102.368	

Kỳ thứ ba (1er Décembre 1922)

Những số được hoàn lại 100 đồng:

806	22.983	64.779	95.970
850	23.570	64.788	98.396
1.079	23.902	65.828	98.547
4.029	24.001	67.319	99.374
4.430	27.974	69.497	100.682
6.428	28.173	71.094	100.830
6.510	36.688	73.058	100.858
6.595	36.791	74.435	106.557
9.510	37.246	75.216	106.572
11.509	37.663	75.289	107.067
11.695	37.930	78.464	108.892
11.973	40.897	78.903	117.661
12.614	40.930	78.907	119.180
13.457	42.082	83.940	122.832
18.501	42.082	91.288	122.912
19.914	53.243	92.527	
20.616	56.521	92.679	

Kỳ thứ tư (1er Mars 1923)

Những số được hoàn lại 500 đồng:

36.549 120.211

Những phiếu được hoàn lại 100 đồng

946	32.350	50.866	94.898
4.404	32.462	63.240	95.978
6.416	35.980	63.510	97.051
11.755	36.087	63.515	98.366
13.971	37.037	63.945	98.651
14.523	40.508	64.716	99.135
15.341	40.798	67.134	100.842
16.466	41.894	68.201	101.900
18.564	41.915	75.642	101.509
19.147	42.148	76.321	107.992
19.396	42.544	85.095	115.263
24.901	44.412	90.346	118.301
30.948	45.549	92.057	119.709
31.239	45.554	93.803	120.122

(Còn nữa).

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi xin trình quí-báo biết rằng vì hội-đồng hương-chính làng tôi trễ biếng công việc, nên quan công-sứ tỉnh chúng tôi đã theo nghị-định quan Thống-sứ ngày 12 tháng tám năm 1921 bãi hội-đồng ấy đi. Nay hội-đồng hương-chính mới đã bầu lại và đã nhận việc rồi. Song lý-trưởng đã thu tiền thân và thuế thổ trạch rồi mà lại tiêu mất chưa đem nộp, vậy có ủng tiền không biết rằng hội-đồng mới hay là hội-đồng cũ của làng tôi phải chịu trách-nhiệm về việc ấy.

Vậy nhờ ngài làm ơn bảo giúp cho tôi thế nào.

TRẢ LỜI. — Cả làng nghĩa là cả công dân đối với nhà nước phải chịu trách-nhiệm về việc thu thuế và nộp tiền; hội-đồng hương-chính mới thay mặt làng thì chính hội-đồng mới đối với nhà-nước phải chịu trách-nhiệm về việc thuế, dù tiền thuế ấy lý-trưởng thu trong khi hội-đồng cũ đương giữ việc làng cũng vậy.

Vậy những người có chân hội-đồng mới phải nộp tiền ấy, hoặc là bắt dân phải nộp, nhưng có quyền được đem việc ấy ra tòa án đệ nhị cấp mà truy người lý-trưởng cùng những người có chân hội-đồng hương-chính cũ phải chịu trách-nhiệm về công việc của lý-trưởng, để bắt đền lại cái số tiền đã tiêu ấy đi.

Và lại lý-trưởng và có lẽ cả những người ở hội-đồng hương-chính cũ sẽ phải phạt tiền và phải giam tiền theo điều 107 ở luật hình Bắc-kỳ là: « Người công chức nào xét ra quả đã « làm tăng thất hoặc biển thủ những « tiền bạc của mình thu nhận, hoặc « của người đem giao cho mình để « đóng thuế khóa hay là để làm việc « gì khác thuộc về chức vụ mình thì « ngoài cái khoản bồi-thường cho bên « thiệt hại, lại phải phạt giam từ 2 « tháng đến 5 năm và phạt bạc gấp « hai số đã tăng thất hoặc biển thủ ».

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 19 độ
15 giờ 23 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.	11	10
— nhì, —	10	45
— ba, —	9	75
Thóc hạng nhất, —	8	5[illegible]
Bắp ngô —	7	3[illegible]

Giá bạc. Kể từ ngày 27 Décembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 0 f. 05

Tin tàu. — Tàu *Hanoi* đến ngày chủ-nhật 28 décembre hồi 10 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hong-kong đường Hoi-hao và Kouangtcheou, Wan.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối 27 décembre.

Tàu *Limchow* tạm thay cho tàu *Sangbo*, đến ngày thứ ba 30 décembre hồi 10 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong đường Pakhoi.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 7 giờ phút tối 29 décembre.

Các hành khách ở tàu « Chantilly ». — Trong số các hành khách xuống tàu *Chantilly* ngày 18 décembre ở Pháp sang thì có quan Thống-đốc Détieux, Tài-chính tổng-trưởng, quan Chưởng-lý Colonna quan cai-trị Chapoulard.

Hội-đồng bảo-hộ. — Hội-đồng bảo-hộ đã họp tại phủ Thống-sứ sáng hôm qua, có quan quyền Thống-sứ Krautheimer chủ tọa. Trong các vấn-đề bàn tại kỳ hội đồng ấy thì nên kể mấy việc sau này:

Việc lĩnh trưng bán *essence* cho các xe *auto* và *canot* của nhà nước trong năm 1925.

Việc làm đường và xây cầu cống ở đường Tuyên-quang đi Yên-báy.

Nộp vào kho dự bị số tiền 38 358p.21 của nhà Vạn-bảo hoàn lại. Việc lĩnh trưng quần áo và các đồ dùng cho lính khố xanh và lính cơ trong năm 1925.

Việc trưng sòng bạc ở Mong-cay. Các việc giảm thuế.

Việc lập một xã Annam ở tỉnh-lị Sơn-tây.

Việc sửa đổi lại luật đi đường.

Về nghỉ bên quí-quốc. — M. Le[illegible], quan cai-trị hạng nhất, được nghỉ 8 tháng tại Paris, tỉnh cả lương.

M. Mus, Cyprien Lucien Marie Joseph, giáo sư hạng nhất trường Sư-phạm, đốc-học trường Cao-đẳng Sư-phạm, được nghỉ 8 tháng ở Mars (Vaucluse), tỉnh cả lương.

M. Barthélemy Pierre, giáo-sư hạng ba các trường Trung-học tây, thanh-tra học-chính Đông-pháp (ban văn-chương), được nghỉ sáu tháng tại Nancy, tỉnh cả lương.

Tiền tem gián thư từ gửi sang Pháp và các thuộc-địa. Kể từ ngày 1er janvier 1925 trở đi, giá tiền tem gián các thư từ ở Đông-dương gửi sang Pháp hay là các thuộc-địa đổi lại như sau này:

Các thư từ, các giới gián kín, các giấy má:

Từ 20 đến 50 gr. 9 xu (45 centimes)
Từ 51 đến 100 « 12 xu (60 —)
Từ 100 gr trở lên cứ mỗi 100 grammes hoặc dưới 100 grammes thì tính thêm 4 xu (20 centimes)

Các giấy factures, đơn tiền, giấy gửi hàng, bỏ vào phong-bì bỏ ngỏ hay là cuốn băng.

Từ 20 grammes trở xuống: 4 xu (20 centimes).

Các bưu ảnh (cartes postales illustrées) có viết tin tức vào một nửa bên phải: 3 xu (15 centimes).

Các bưu ảnh chỉ để niên hiệu, tên ký của người gửi và tin tức viết đến 5 chữ là cũng 2 xu (10 centimes).

Các giấy in, ra không có ký hiệu, gửi ít ra cũng được 100 tờ và đã bỏ sẵn giới đi từng bạt có bưu cục. Từ 20 gr. trở xuống là 0$008 (4 centimes).

Danh thiếp hoặc in hoặc viết:

Được biên những chữ này:

Tên họ, chức nghiệp và chỗ ở người gửi; ngày giờ tiếp khách; 1 xu (5 centimes).

Danh thiếp in hoặc viết không theo như lệ trên kia:

Từ 5 chữ trở xuống 3 xu (15 centimes).
Từ 5 chữ trở lên 5 xu (25 centimes).

Tiền recommandé

Các thư từ, gói gián kín và cartes postales thường: 12 xu (60 centimes).

Các vật gửi theo giá hạ và các phong bì đựng giấy đòi tiền (Objets offranchis à prix réduit et enveloppes de valeurs à recouvrer):

8 xu (40 centimes).

Tiền bảo lãnh các thư từ và các hộp có khai giá:

Từ 1.000 *francs* trở xuống 8 xu (40 centimes), còn từ 1.00 0 trở lên 1 cứ mỗi 100 fr. hoặc dưới 100 fr. là 5 xu.

Số tiền ít nhất định phạt những vật gửi không gián tem hay là gián thiếu:

Các nhật-trình và tạp-chí ra có kỳ hạn 1 xu.
Các vật khác 4 xu.

Những thư từ, gói gián kín, giấy má buôn từ 20 grammes trở xuống, những *cartes-postales* thường và trả tiền sẵn cho người ta đáp lại những mẫu hàng, những giấy in, ra có kỳ hạn, những giấy báo cáo nhận hàng, những thư từ gửi cho những người đến bưu cục mà lĩnh thì không thay đổi; còn như tiền *recommandé* thì đổi lại như đã nói trên kia.

Cấm làm nhà lá. — Tại bên Gia-lâm vào khoảng đốc cầu sông Cái với đường Haiphong từ nay cấm không được làm nhà lá.

Các nhà cũ lợp lá hiện đã làm từ trước thì từ nay cấm không được phép sửa chữa gì lại nữa.

Đô đông bày tệt!
Đô đông biêu tệt!!

HOÀNG-XUÂN-LẠN
Fonderie Tonkinoise
53 bis, Avenue Henri d'Orléans, 53 bis
(Đầu ngõ Trạm)
HANOI

HIỆU BÁO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY

ĐÃ CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
THỨ BA
Bán ở khắp các hàng sách
Giá 0$15

Ngạch cai-trị. — M. Giraud phó cai-trị hạng nhất trước tòng sự ở Tăng-kỳ nay hết hạn nghỉ ở Pháng sang thì tùy thuộc quan Thống sứ bổ dụng.

Tòa án Đại-hình. — Như lời báo đã nói trước, tòa án Đại-hình kỳ đầu năm 1925, sẽ họp vào ngày thứ hai 9 février 1925 có quan cố-vấn Vizet làm chủ tọa và hai quan cố-vấn Paul và Dupré làm dự-thẩm.

Đường điện thoại lên Bắc giang. — Bắt đầu từ ngày 1er janvier 1925 trở đi giây điện-thoại lại thêm được một đường nữa là tỉnh Bắc-giang.

Những giờ dùng điện-thoại đi Phủ-lạng-thương và ở Phủ-lạng-thương đi các nơi khác cũng y như giờ các nhà bưu-điện ấn tỉnh mở cửa. Giá tiền thông tin đi các nơi cứ mỗi khoảng 3 phút, định như sau này:

Từ Phủ-lạng-thương đi Bắc-ninh Đáp-cầu hay ở các nơi ấy về 0$10;

Từ Phủ-lạng-thương đi Hà-đông hay ở Hà-đông về 0$20;

Từ Phủ-lạng-thương đi Hanoi hay ở Hanoi về 0$20;

Từ Phủ-lạng-thương đi Hải-dương hay ở Hải-dương về 0$20;

Từ Phủ-lạng-thương đi Hải dương — Đồ-sơn — Quảng-yên — Mao-khê hay ở các nơi ấy về 0$20;

Từ Phủ-lạng-thương đi Nam-định và ở Nam-định về 0$20;

Từ Phủ-lạng-thương đi Vĩnh-yên — Tam-đảo và từ Vĩnh-yên — Tam-đảo về 0$20;

Từ Phủ-lạng-thương đi Thanh-hóa và từ Thanh-hóa 0$30.

Indochine-Films & Cinémas
33, Boulevard Henri Rivière, 33
HANOI
Sẽ làm phim tình « Service Producteur » của bản-hội ở số 1, Rue de la Sapèquerie, Hanoi, muốn anh-mang về nghề đóng trò chơi bóng ở Đông-Pháp nay theo như các nước. Bản-hội chủ-ý muốn tìm nhiều người bản-xứ thích làm nghề đóng trò để làm phim. Thứ nhất là coi đóng trò buồn cười (comique) mà có thể theo đôi cách điện như Charlot, Bisco, Lui, vân vân. Ai muốn giúp bản-hội mà thành nên được nghề thì xin biết thư ngay cho bản-hội.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE
Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$90
油 肝 魚 丸
華 歐 式 醫 術 歐 洲 健 全 藥

Đá bóng thi. Đến mai là chủ-nhật 28 décembre 1924 ở khu đất Cột-cờ « stade militaire » có đá bóng thi. Hội « *Foot Ball Club Hanoien* » và hội « *La Pérouse* » bắt đầu chơi từ ba giờ đúng. Hội « *La Pérouse* là một hội lính thủy ngoại quốc mới lại ghé ở Haiphong vài hôm muốn lên đá với hội nào giỏi nhất ở Hanoi. Cuộc đá bóng thi này chắc vui lắm. Vậy đến hôm ấy các ông, các bà và các cậu có thì giờ rảnh nên đi xem chẳng phí mất một cuộc vui hiếm có.

Tên các người chơi ở hội F. C. H.

Goal: Menin.
Arrières: Bargardin, Rivière.
Demis: Mévy, Vinh, Humbert.
Avant: Moreau, Descormes, Civadier, Labeye, Lauret.

Ngạch Học chính. Ông Ng-quang-Oánh giáo-học thượng hạng hạng nhất, thanh tra ngạch sơ-đẳng, nay cử vào chân hội-đồng lập các sổ định sách học cho các trường thay ông Trần-trọng-Kim bổ vào nha Học-chính Đông pháp.

Sở Tài-chính. — M. Desjardins quan chánh cai-trị hạng nhất ngạch thuộc-địa, lĩnh phó tài-chính tổng-trưởng được nghỉ giả hạn 8 tháng tại Paris lĩnh cả lương.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thư độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tenis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Rue.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1$50
Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32, GIÂY NÓI SỐ 236 2019.

Việc nghĩa-quyên giúp các nhà bị lụt. — Số tiền quyên giúp các nhà bị lụt do phủ Thống-sứ thu nhận và phân phát, tính đến ngày 24 décembre 1924 như sau này:

Số tiền thu được từ 19 đến 24 décembre.

Văn-phòng phủ Toàn quyền	106$00
Tòa sứ Hà-đông	244.40
Tòa sứ Hòa-bình	54.70
Số tiền 5000 đồng gửi đi Toái-bình còn thừa lại	114.46
Cộng là	519.56
Số tiền đã quyên thuộc	83 858.28
Tổng cộng là	84.377$84

Các khoản chi-tiêu:

Tiền gửi đi các tỉnh	40,610.00
Tiền đong gạo ở Hanoi	11.144.00
Cộng là	51.784$00

Số tiền kỳ tại nhà ngân-hàng Đông-dương 32.593$84

Ngạch y-chính. — Có tin ở Nha-trang ra báo rằng M. Ng-xuân-Mai y-kiêm bác-sĩ chánh nhà thương Nha-trang, vì yếu nên đã vào nằm tại nhà thương Saigon.

Kỳ thi lục-lộ cán-sự Đông-pháp. — Hội-đồng sát-hạch kỳ thi lục-lộ cán-sự Đông-pháp (agent-voyer Indochinois stagiaire) có những viên-chức sau này:

MM. Favier, chánh kỹ-sư hạng nhì làm chánh chủ khảo; de Fargues và Aupelle, kỹ-sư thượng hạng, Lecœur, kỹ-sư ngoại hạng làm hội-viên.

Có phải chó đại không? — Ngày 21 vừa rồi, con chó cái đen của Ng-thị-Hiệp, 44 tuổi, nhà ở bãi cát trước cửa sổ Thuốc-lá, cần phải thằng bé Ng-văn-Thiệp, lên 6 tuổi, là con Ng-thị-Lịch 53 tuổi; gánh nước thuê, cũng ở đấy. Con chó ấy đã phải đem vào sở Thú-y để xét xem có phải chó dại không.

Lại vứt xác trẻ con. Hồi 6 giờ rưỡi ngày 23 vừa rồi, người ta thấy một cái xác đứa bé con giai chừng 3 tháng, không biết con cái nhà nào, đem vứt ở bờ đê Yên-phụ, ngay trước cửa chùa Yên-ninh.

Khám không có thương-tích gì thì đã cho đem vào nhà xác.

Ngạch lính tuần cảnh thành-phố. Ngày thứ ba 24 décembre vừa rồi, có một hội-đồng họp bàn để cho 11 người lính cảnh-sát thành-phố về hưu-trí. Trong 11 người ấy, chỉ có một người tên là Hoàng-duy-Long là đã làm việc được 37 năm thôi; còn 10 người kia, tuy có người đã 56 hoặc 60 tuổi, nhưng tính ra mới làm việc độ từ 18 đến 27 năm là cùng; bốn người trong bọn đó cố xin lưu lại chức, còn 6 người thì xét ra già yếu không thể phục sự được nữa.

Mất trộm. — MM. Bùi-thế-Ky, 24 tuổi, thư-ký sở Tài-chính có đơn thưa tại sở Cẩm rằng bị lấy trộm mất 45 đồng; trần-gia-Tĩnh, 33 tuổi ở nhà số 77, phố Hà-trung trình rằng mất trộm các đồ vật đáng giá 65 đồng.

Mất vé vạn-bảo. — Ng-văn-Thân 21 tuổi, làm thợ may ở số nhà 52 phố hàng Buồm trình mất cái vé vạn-bảo cầm đôi vòng vàng là 60 đồng.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Lính thủy hành hung. — Hồi 7 giờ chiều 25 Décembre vừa rồi, một người lính thủy ta ở tàu *Octant*, tên là Nguyễn-văn-Phái đi đến phố Commerce, chẳng biết duyên cớ làm sao mà đánh một người Khách bán hàng tên là Kao-Heng, 74 tuổi, phải nhiều vết thương đau lắm, gẫy mất bốn cái răng và thổ ra huyết rất nhiều. Hiện đã đem người Khách ấy vào nhà thương để chữa, chẳng biết sống chết thế nào; còn người lính thủy thì đã giải về tàu *Octant* ngay lập tức.

NAM-ĐỊNH

Cuộc đá bóng thi. — Đến chiều chủ-nhật này hồi 3 giờ tại khu đất sau trại lính khố đỏ sẽ có cuộc đá bóng thi rất trọng thể.

Hội lính bỉnh sẽ tranh đấu với hội học-sinh trường Thành-trung Carreau. Quan mẫu bỉnh có cho phép làm rạp quan cư và cho phường nhạc về thử tư ra giúp cho thêm trọng thể.

Mong rằng bà con trong thành-phố sẽ đến xem cho đông, để khích-khuyến nền thể-dục ở lính nhà.

Bị gấu cắn. — Tối hôm qua khi M. Tạ-duy-Hiền đang dạy con gấu ngựa làm trò, thì thốt nhiên nó ôm lấy mà cào rách cả áo và cắn M. Hiền. M. Hiền lấy roi đánh thực đau, thì nó lại làm trò như thường.

Giúp việc công ích. — M. Tạ-duy-Hiền là chủ phường xiếc Việt-Nam khai-diễn hai tối là hôm 30 và 31 décembre để lấy tiền giúp vào công quỹ hai hội Học-giới Bắc-trợ và Trí-trí.

Sự kết quả của hai buổi diễn đó sẽ trông vào những tấm lòng trọng-nghĩa khai-tài của bà con đất văn-vật là nơi ưa việc làm phúc-đức này.

T. S. lai cảo

Việc lập nhà hát. — Nghe nói quan Công-sứ Girar bản lĩnh có ý muốn lập cho thành phố một cái nhà hát, để cho các phường hát ta có chỗ mà diễn, và cho các nhà tài-tử tây mỗi khi muốn diễn cũng sẵn có chỗ, lại nhất là để cho những khi có mở cuộc giảng thuyết gì thì cũng tiện có chỗ cho công chúng hội họp công nhan.

Quan Công-sứ cũng đã nhận ý ấy cho mấy nhà thân-hào ta và mấy nhà ham chuộng kí kịch biết, thì ai nấy cũng đều lấy làm phải lắm và mong rằng cái ý dự-định ấy của quan sứ sẽ chóng tới ngày thực hành.

BẮC-GIANG

Cái nạn xe-lửa. — Ngày 23 décembre vừa rồi, tại chỗ km. 51 + 715, đường xe lửa Hanoi. — Lang-sơn có xảy ra một cái nạn xe-lửa rất thảm-thương ghê gớm. Một người đàn-bà tên là Đỗ-thị-Trọng, 30 tuổi, quán làng Nam-xương (Bắc-giang) bị xe chẹt phải, lôi đi một quãng dài đến 30 thước, mình mẩy bị nát nhừ, ngực vỡ ra, đầu bị tan-tành từng mảnh.

HẢI-DƯƠNG

Thật hay bởn? — Bỉn quan vừa tiếp được bức thư sau này của một có thiếu-nữ gửi đến, song không rõ là chuyện thật hay chuyện bỡn, người ký tên trong thư có thật hay không và thật có nữa thì có phải chính tay cô ta viết ra không. Bởi vậy bản báo dẫu cái tên đi mà đăng nguyên-văn bức thư ấy như sau này:

Thưa quý báo,

Xin quý báo làm phúc đăng giúp hộ tôi bài này thật là phúc hạnh quá, vì sự này không có khó lòng đến ai cả, vậy xin quý báo đăng hộ ngay thì tôi ở nơi đoàng nước biển xin đội ơn quý báo vô cùng. Song tôi viết bằng bát chỉ thế này thật là vô phép lắm, nhưng quý báo rộng lòng thương mà tha thứ cho kẻ tận cùng.

Nay kính thư
Ký tên

Tên tôi là..... năm nay tôi mười bảy tuổi, tôi buôn bán ở Hải-dương, nhân sự gia-đình tôi không được vui vẻ, nên tôi cướp nợ đời đem mình đang xuống dòng nước chảy, vậy tôi có mấy lời để lại cho cha mẹ, anh em tôi biết đến cho khỏi mong mỏi và khỏi tìm bỏi và lại tôi xin có mấy lời để độc-giả biết cho rằng bỏi sự gia-đình tôi ngày nay buồn phiền nên tôi mới phải thế này, chứ không phải là vì tình mà tôi tự tử đâu, xin các ông các bà đừng cười.

Nay kính cáo
Ký tên

THÁI-BÌNH

Cháy. — Đêm 26 rạng ngày 27 ta, nhà tên thị Hân ở xã Lộc-điền, huyện Thư-trì, phát hỏa, cháy mất 4, 5 nóc nhà lá, tổn hại đến hơn 300 đồng. nghe đâu tự con bé con đây sớm qua thổi cơm, vô ý để tàn lửa bén vào thùng rác mà bốc lên. Khen thay cả cả dân làng cũng hết lòng chữa, chứ không thì còn lan ra nhiều, vì chỗ ở chật hẹp, nhà nọ xát mái nhà kia; giới không mưa, nếu gió cạn cả, gió to ngọn lửa càng cao, thật là thảm-hại! Tiếc rằng trong dân chưa có điều khoản ước gì tưởng khuyến về sự cứu hiểm như sự chữa cháy nhà này, chẳng may ai đi chữa bị bỏng thì lại ăn-bận rằng không ai biết đến cho!

Cướp. — Đêm 25 ta vừa rồi, có một bọn cướp vào nhà tên Đồng Roanh ở xã Cự-lâm, Thư-trì, lấy mất cũng khá khá, khi chúng ra, làng và tuần-phu có đón đánh, bị chúng đánh lại, nghe đâu bốn người dân-phu bị thương, còn chúng thì lẩu thoát được cả. Bà con ta nên cẩn-thận, đó này cuối năm mạt tháng đã đến mùa của chúng đấy!

Tư-Kiều lai cảo

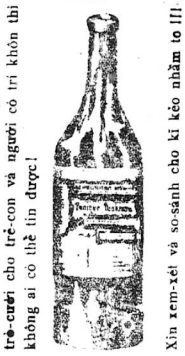
(Xem trang thứ ba, cột thứ ba).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

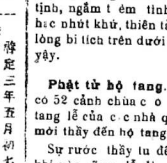

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tên Nói-các phụng lời chân phế rằng :

Chiếu nay đại được phòng của MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dùng quá hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phẩm thị giả cho qui được phòng chế-dùng để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

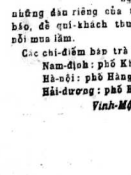
MỘT DỊP HIẾM CÓ

Thứ serge toàn laine mùi huyền — khổ rộng 140%. Dùng may quần áo đàn ông thì thực đẹp, giá 2$ 80 và 3$ 50 một thước.

Hỏi xin mẫu tại hiệu : H. Vallée, 37, phố Paul Bert, Hanoi.

Xin gửi luôn cả timbre để giả lời.

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở *Quảng-đông* tại *Tàu*, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở *Vũ-di-sơn*, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng tại trên non nổi các như liên-tâm, ô-long và thủy tiên, vân vân, đóng cách hẳn bọc điều cho, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui khách hoan nghênh. Nay xin đem những đặc-biệt riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thưởng trà khắp nơi đều rõ nỗi mua lắm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU :

Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 35.
Hải-dương : phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn cáo.

VIỆC KINH-ĐÔ

Cất đám quan Tả-tôn-khanh. — Giờ thìn ngày 27 tháng 11 ta tức là 9 giờ rưỡi ngày 23 décembre 1924 đã cất đám quan Tả-tôn-khanh Bửu đại-nhượn để an-thố tại phía bắc chùa Quảng-tế (Nam-giao).

Khi cất đám thì hết thảy quan lại Tây Nam đều mặc lễ phục đến viếng tang lễ tại nơi tư đệ của ngài ở bên hữu cung An-định. Trước khi đi quan thì quan Khâm-sứ có đọc bài điếu-văn, khi đi quan thì có đội lính-tập phủ Khâm-sứ thì bình-lễ chào đưa.

Các nghi-văn lễ nhạc trong đám tang này đã diễn dương một cách rất là trọng thể và rất linh đình, những khi diễn tang lễ thì Hoàng-thượng có đặt quan khâm mạng tử tế, khi đám đưa gần đến huyệt, Hoàng-thượng ngự giá đến nơi và ngài đã tỏ tình rất ai cảm.

Khi lễ tống chung, trời im mây tạnh, ngàn cây tiu hắt, nội cỏ bàng khuâng, một đám tang gồm có siu bảy nghìn người đưa xem có vẻ tức tịnh, ngẫm t êm tình bi ai, hoàng-hắc nhớt khứ, thiên tải du du, thật là lòng bi tích trên dưới đồng một tình vậy.

Phật tử hộ tang. — Ở Kinh-đô có 52 cảnh chùa c o nên những khi tang lễ của c c nhà quan dân đều có mời thầy đến hộ tang cả.

Sự rước thầy tu đến hộ tang thì khi nào cũng dễ dàng nhưng cũng rất khó, mà mời cho được hết cả chư sơn sư đệ, duy có đám tang quan Tả-tôn-khanh vừa rồi đây thì Hoà-thượng Diệu-đế đã thông tư cho 52 sơn-tự đều có mỗi sơn-tự hai thầy về hộ tang, thì trong đám tang ấy có đến hơn trăm thầy.

Cái thảm trạng của bọn kẻ trộm chết đói. — Mấy lâu nay vì lúa gạo thua kém, mà ở các miền thượng bàn xứ này các rẫy khoai sắn thường bị trộm đào luôn. Ở làng Nguyệt-biều có người nhà quê kia trồng được vài khoai chưa đáng kỳ bới củ mà đã bị trộm k éo. mất nhiều. nên anh ta cứ thường phải rình giữ.

Vào khoảng 3 giờ sáng hôm 15 décembre, có hai ba đứa trộm khoai. thì anh ta liền lấy gậy ra đuổi, vừa kêu la vừa đuổi, thì ba đứa ấy chạy được một đoạn rồi đứa nào đứa nấy ngã sấp té ngửa nằm đó, mà chẳng cựa được nữa, anh ta lại gần bắt xem, thì ba đứa trộm này còn nhỏ chừng 12, 15 tuổi cả, chúng nó đói rét rất đỗi, hình còn nắm xương, trông thấy ai cũng phải động lòng thương xót, đánh đèn lửa ra xem tỏ, thì chúng nó bới được trạc khoai, trông thấy tình xót xa cơ hàn đến nỗi, nên bác nhà quê tuy làm đau lưng mỏi cổ, mà nay bị trộm lấy mất, đáng lẽ nên trị phạt chúng nó mới thỏa lòng nhưng trông thấy tình cảnh ấy thì đã phát tâm từ thiện và cho ba đứa ấy hai trạc khoai chúng nó đã đào được rồi, lại tha cho chúng nó về. Ba đứa ấy tay bưng khoai, tay gạt nước mắt miệng giả ơn kẻ từ thiện đã tha tội mà lại còn cho thêm, tuy hai trạc khoai chẳng đáng bao nhiêu, nhưng cái cảm tình cần kể cơ hàn đối với tấm lòng nhơn từ của bác nông phu khi ấy thật đáng vô giá, mà cũng khá khen thay tấm lòng quảng-đại và nhân huệ của bác nông phu, tuy vạch chẳng ra nét, nói không thành lời, nhưng giữ được tấm lòng nhơn huệ thì còn hơn biết bao là kẻ thông minh trí tuệ đi làm điều ác độc vô liêm sỉ, không thương người đồng loại và ích kỷ hại nhơn.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Thóc cao gạo kém. — Cái thị-giá thóc gạo ở bản-hạt nhân có trận mưa lụt mà cứ một ngày một cao dần, mới không đầy hai tháng, mà xem dân tình cũng đã có phần cát-cứ rồi đây, qua độ giêng hai gạo còn thua nữa, thì những kẻ cùng-dân lại càng khốn khó lắm.

Quan trên đã có nghiêm sức cấm các phủ-huyện xứ quê không được nếo cao giá lúa, thế mà họ vẫn cứ thất ngặt con nhà nghèo, các quan phủ huyện và các lý dịch các xã thôn tưởng nên hằng ngày kiểm đốc đến việc mua bán thóc gạo ở các nhà những người điền-chủ một cách thật nghiêm ngặt và chu-đáo, bắt buộc phải định giá trung bình, cấm người bán không được bớp chẹt người mua, có làm cách ấy, t i may ra những kẻ bần-dân mới đỡ được đôi phần thống-khổ trong cái 16° rung niên cơ cận. Mà việc này cốt ở các quan phủ huyện có lưu tâm đến cho lắm thì các hương chức họ mới khỏi làm việc bư ứng và không dám khi trá ẩn lậu.

Một bọn ăn trộm bò. Mới rồi một đội lính tập đi thám bắt được một bọn ăn trộm bò, chúng ẩn nấp trong miền sơn-cước làng Phù-thiết. Tội phạm là tên Phú, còn đồ đảng thì chưa rõ tên ; it lâu nay bọn gian-đạo này tung hoành ở các thôn xã nghe chừng cũng đã lắm, nhưng chưa bắt được quả-tang, đến nay thì chúng đã phải vào vòng luy tiết cả rồi, bây giờ là đã đến cái giờ mà chúng phải ra cung khai những tội ác ở chốn pháp-đình vậy.

Lại một cái nạn ô tô nữa. — Hôm 23 décembre mới rồi, về địa phận làng Võ-xá thuộc phủ Quảng-ninh cách nam-ngan độ Hàn 309 thước tây, có xảy ra một cái nạn ô-tô rất ghê gớm. Lúc bấy giờ vào hồi 11 giờ rưỡi, chuyến xe ô-tô Camion của công-ty Phạm-văn-Phi chở thư và hành-khách ở Đông-hà chạy ra : ch ếc xe bon-bon chạy trên đường cái, ở đàng trước, có một bọn đàn-bà con gái đau có mười người, kẻ gồng người gánh đương đi lang thang ho nghe tiếng còi bóp, thôi thì chạy tán loạn cả, họ tránh chưa kịp, thì chiếc xe đã nghiến mất một người, mà xe lại vượt lên về đường, lỳ nỗi thì sa xuống ruộng ; người đàn-bà ấy bị thảm-tử dưới bánh xe ô-tô một cách rất ghê gớm, rập cả đầu, lồi hẳn cả óc ra ngoài, trông thấy thật bất nhẫn quá.

Người bạc-mệnh đó, 22 tuổi, nguyên quán tại làng Vạn-xuân, chồng mới đi cưới được ba hôm.

Ngay khi cái nạn này xảy ra, có quan sở tại đến nơi khám xét.

Hiện nay người tài-xế đã bị tống giam, chưa biết lỗi phải tại bên nào.

Một trận hỏa tai lớn. — Hôm 22 décembre mới rồi, ở làng Mỹ-cang thuộc hạt Quảng-ninh có xảy ra một trận hỏa-tai, thiệt hạ ết tám cái nhà, số lồn-hại tính ra non nghìn rưỡi bạc.

Phát-hỏa vào hồi 8 giờ đêm, tới bảy giờ lại gặp phải hồi gió to quá. ngọn lửa cứ tha hồ cháy không còn sức ai cứu nổ, lại nghiệt nỗi nơi ấy xa sông xa giếng, không biết lấy nước ở đâu mà trị lửa.

Cứ như lời người trong làng nói, thì cái hỏa-tai này xảy ra, là vì sự thù hiềm, mà đến nỗi tội lấy vạ trắng, làm khổ khổ cho cả một xóm. Mong rằng quan trên sẽ tra xét cho ra cái thằng nào đã làm một việc đại-ác ấy

Việc Nam-kỳ

BẾN - TRE

Chồng đâm chết vợ. — Hôm 6 décembre tại đây có xảy ra một cái án ngộ sát, là chồng đâm chết vợ. Số là tên Có cùng vợ là thị Trần đều đã cận 60 tuổi cả. Đôi vợ chồng già vẫn hòa thuận cùng nhau. Nhưng người vợ tuy đã già rồi mà vẫn có tính ghen tuông dữ. Ngày thường vẫn có lòng ngờ đức ông chồng có ngoại tình, nên hàng ngày giữ chồng, không cho đi đến đâu cả. Một hôm tên Có không biết định ra đi đâu, mà sắm sửa ăn mặc coi bộ lịch sự, thị Tuấn thấy vậy lại càng nghi chồng đi tìm hoa hỏi liễu ở nơi nào chăng, nên mới điểm trang dáng dấp làm vậy. Nghĩ vậy mà ghen nỗi lên, nắm lấy áo chồng kéo lại bắt phải ở nhà. Tên Có bị vợ rầy rà, nỗi hung liền đâm cho mấy cái vào ngực cho bỏ ghét. Ngờ đâu cá giận mất khôn, quá tay thành ra đoạn tống cái tính-mệnh của người bạn bạch đầu giai-lão của mình. Thương thay ! Việc này tòa còn đương xét.

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi là Nguyễn-hữu-Địch, vợ tôi là Ngô-thị Hạ, ở phố hàng Thiếc, số nhà 29, Hanoi, có một người con trai tên là Nguyễn-hữu-Kim, 26 tuổi, đã có vợ con rồi, vô cớ không hiểu có điều gì bức trí mà bỏ nhà đi từ mồng một tháng 11 ta, khẩn đo không có : vợ chồng chúng tôi cũng đã ra công tìm tòi mà không thấy đâu cả.

Vậy có mấy lời kính-cáo để các ông các bà biết cháu ở đâu xin cho chúng tôi được biết thì thực cảm ơn vô cùng.

Nay kính

QUẢNG - CHÂU - LOAN

Bắt được ba tên giặc. — Hôm mới đây tại bến tàu một bọn lính đoàn bẩy người bắt được ba thằng giặc vừa ở thuyền lên, có bẩn tên đầu đảng bài phát vào đùi, khám trong mình chúng có đủ súng và đạn. Bọn lính đoàn này theo chúng nó đã lâu mà chúng không biết, định qua Fort Bayard mà tẩu đi nơi khác, ngờ đâu đến đây thì bị bắt.

Thằng giặc bẩn chết người Kong-koc matché tháng trước, nay Kong-koc ở Pac-ngai đã bắt được rồi. Còn đương tra xét.

Thuyên-chuyển. — M. Tourre sen-đầm coi nhà pha đồ. về Hanoi sẽ đáp tàu Hacoi ngày 22. M. Merlin đã sang hôm 16 để nhận việc.

Hộ Ái-hữu. — Hôm 14 là ngày chủ-nhật hội Ái-hữu họp đại hội-đồng thường-niên để bàu ban trị-sự mới và thi-hành các công việc hội trong năm 1925 Khi hàng hội đông đủ M. Lê văn-Tư có đọc bài diễn-văn kể công việc hội trong năm 1924 và có trình bày quĩ hội. Khi đọc xong hàng hội đều đồng-thanh xin giữ hội-đồng trị-sự cũ một khóa nữa, chỉ thêm một hội-viên ở Tchékam để thay mặt ở tỉnh ấy. Hội-đồng đều bàu ông Rự là đốc-học trường Pháp-Hoa ở Tchékam. Sau M. Tư có xin hàng hội trù liệu cách lý-tài cho hội, vì nay mai nhà hội-quán xong mà đồ-đạc bày biện và đồ dùng đều chưa có, thì cái món tiền ấy cũng khá to. Hàng hội bàn-bạc hồi lâu rồi giải tán.

CUỘC THI CÂU-ĐỐI (1)

Câu ra :

Rằng nay thành-trạch đổi-dào, tuổi ra đã khắp.

Các câu đối :

Có phen máy rủng được thấy, lượng cả bao dung. — Chỉn ghê đạo trời báo-phục, đất về đây nơi. Phải đêm chiều trời êm-ả, hồi đến mọi ngày. Bên lời hàn-huyên vạn phúc, nhìn thấy thêm tươi. — Trải qua bể dâu một cuộc, trông thấy mà đau.

Nữ-sinh, N, uyễ-thạch-Anh
23, phố Hàng-Vôi, Hanoi

Lạy trước phật-đài trần tạ, rước triều vu-qui. — Một đứng anh-hào thao-lược, cho rõ phi-thường.

Vũ-văn-Trù
Làng Quan-xuyên, Hưng-yên

(1) *Tập một câu ở trong bộ* « **Tục Tái-sinh-duyên** » *mà đổi, chứ không phải tập* **Kiều.**

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đổi hỏi bản-quán, thì cho biết tới số là ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán kỳ, để cho người làm đỡ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay kỳ tên vẫn tắt, hoặc thân quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

A-LÔ !!! A-LÔ !!!

Ngài đã xem Hài-chợ Hanoi thấy cái gì là nên lưu-ý nhất ?

— *A-lô ! Tôi thấy mấy cái xe-đạp* **France Sport, Venus** *và* **Phílos** *là hơn lưu ý nhất, vì nó vừa đẹp và lại vừa bền lắm.*

— *A-lô ! Thế xong rồi-cho ban ở đâu ?*

— *A-lô ! Tôi nghe đâu bán tại hiệu TIẾT-HIẾU-TRUNG dit TRÚC-THÀNH, nº 55, Place Negret (Phố cửa Nam) Hanoi.*

— *A-lô ! Tôi nghe đâu hiệu ấy bán nhiều hàng hạ lắm phải không ?*

— *A-lô ! Phải đấy ! !*

— *Merci, Au revoir ! !*

Cuộc số số về việc lập Đài kỷ-ni các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở số ngày 1er Mai 1925

TÁM VẠN PHIẾU **1 $**

1 lô.	10.000 $ 00
2 lô.	5.000 . 00
5 lô.	1.000 . 00
10 lô.	500 . 00
100 lô.	100 . 00

Từ nay trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Đốc-lý, các nhà băng, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

Chỉ mất có 1 đồng, mà may ra được những 10.000 đồng.

BƯU-ĐIỆN THẾ-LỆ

(Giá 0$ 60 và 0$ 20 cước gởi)

Vì giá gởi thư-từ sang Đại-Pháp và các xứ thuộc-địa Pháp tháng đổi it nhiều. Tôi phải hoãn quyền BƯU-ĐIỆN THỂ-LỆ để sửa lại. Vậy xin kính-cáo chung để các ngài gửi mandat về mua biết rằng : chỉ độ hết tháng tây này in xong, tôi sẽ gửi đi.

TRẦN-HỮU-MẬU
Chủ nhà Giấy thép Hanoi Gare

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Đại Hội đồng thường niên mới rồi có định sửa tiếc rượu kỷ-niệm hội Sán-nhiên-đài ta năm nay.

Vậy đúng 1 giờ chiều ngày chủ nhật 28 Décembre tức là mùng 3 tháng chạp ta, kính mời các quí hội-viên đến nghe hát và 7 giờ tối dự tiệc.

Bản hội kính mời các báo-quyến đúng 1 giờ ngày hôm ấy đến dự tiệc trà và xem ban đồng ấu diễn tích hát cải-lương « MỘT-TRẬN-CƯỜI »

Kính mời
Ban trị-sự.

Tối thứ bảy 27 Décembre 1924

GƯƠNG BẠC TÌNH
(Hồi thứ nhất)

Tích này có hai vai tuồng-ty Huế. Vui nhất là quãng đánh ghen mà tình cảnh lại hay hơn sự tích Chu-mãi-thần.

Xin mua vé sớm

Tối chủ-nhật 28 Décembre 1924

NGHỈ HẠT

Tối thứ hai 29 Décembre 1924

THÔI-THAO SỰ TÍCH

Sầu tay rơi vỡ chén quỳnh,
Người tiên mang lốt hồ tinh đọa đày.

LỜI RAO BÁN ĐẤT

Muốn bán một khu đất chừng 2 000 thước vuông ở bên cạnh Nhà-Diêm, trước của 24 gian, chung quanh có sây tường.

Mua cả khu hay mua lẻ cũng được. Xin hỏi tại ông Ngôn, phố Mới, số 28, Hanoi, hoặc M. Khỏ ở Nhà-Diêm.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch nọc, công chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Đáng tốt, giá cũng hạ, ai hiệu tôi muốn trong đông khách.

Qui-khách có đủng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo.

HÔTEL DE FRANCE

29, Boulevard Rollandes Hanoi

Kính-trình các quí-khách annam biết cho rằng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.

Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p. trở lên, cơm mỗi bữa 1 $.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu CŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2 $ 40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền Hanoi. 2090

cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhầm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc ; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

2017

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khả dĩ khỏi bệnh.

Giá bán: 1$20 một lọ

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngợi thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mặt, nhức đầu, sổ mũi, yếu đuối, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc :

Glyphogenol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Đàn-bà trong cái thời-kỳ cho trẻ-con bú mà dùng thuốc nọ cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG :

Người lớn : 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con : 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1$20

NHẪN ĐẸP

Ngài muốn dùng cái nhẫn đẹp hoặc đồ dùng bằng vàng bạc thực, xin ngài chiếu-cố cho bản-hiệu.

Hỏi điều gì xin trả lời ngay

Bất cứ ít nhiều, đều xin hoan-nghênh.

TONG-YUNE-TAI VING-KY

2103 49, Phố hàng Ngang, Hanoi

Ở Đông Pháp này có một nhà rượu hiệu ông sao là của người Nam-Việt chế-tạo ra các thứ rượu tây, đủ cả các mùi, vừa ngọn vừa ngọt, giá tiền rất rẻ. Ai muốn bán lẻ, xin các quí khách chiếu-cố đến cho.

NGUYỄN-VAN MAO

Chủ-hiệu : Distillerie du Nord

56 và 58 Quai Clémenceau HANOI

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine

Giá 1$80 một hộp

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì chẳng cần chi phải CỮ ĂN và an dưỡng trong phòng. Thuốc hương này dễ uống lắm và đã mau xổ lại xổ rất êm thấm.

Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

L. MAYENCE & Cie
... Rue Tronchet, PARIS

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán 1 giấy quán báo, chứa lại thế nào thì biết rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$2) bằng tem cũng được để chi tiền giấy quán khác.

Hễ ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại.

Cả cước độ hơn một đồng một lọ. 2082

NÊN LẠI HIỆU QUEN !

Hiệu chúng tôi làm khăn xếp đã lâu năm vẫn được nhiều quí khách tin dùng nên phải một ngày một gắng sức làm cho được vừa ý quí-khách.

Khăn bản-hiệu làm bằng lượt và nhiều thâm tây; vải lót trong khăn đã có riêng một thứ vải tốt hơn các thứ vải sơn. Vậy bản hiệu có lời kính cáo để quí-khách muốn dùng xin quá bộ lại xem, hoặc do đâu cho dùng bằng cái giấy bỏ vào trong thư gửi cho bản-hiệu. Hàng xin gửi lĩnh hóa giao ngân.

LAN-PHƯƠNG N° 79, Rue de la Soie, Hanoi 2110

NÊN ĐỘI !!

Thường-thường các ngài hay hỏi đến các thứ mũ *Feutre thượng hạng, kiểu thật tối tân ;* vậy năm nay bản-hiệu xin theo ý các ngài mà gởi sang đủ các thứ mũ ấy để các ngài dùng cho được vừa ý.

Các ngài muốn đội những thứ mũ ấy thì chỉ duy có bản-hiệu là có thôi, mà những thứ mũ này kiểu rất đẹp, giá bán phải chăng, đội rất bền, trong mấy năm cũng không hỏng được.

Nay kính

HAI-CHINH

74-76, Rue du Pont en Bois, 74-76 HANOI

2042

THUẬN-THÀNH

Bottier — Chapelier

7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình quí-khách,

Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đá đẹp, giết sau-su Wood-Milne, đây giầy (lacet) bán buôn giá hạ, xin mời các ngài chiếu-cố

NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính mời

Giá giầy ở cửa-tủ số 5 của bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif n° 7 hạ nhiều

ATOPHAN-GRUET

THUỐC ATOPHAN GRUET

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU DẠ DÀY LÉO VÀ GAN CỔ

THUỐC PHÁP ... 9 PHẦN GỐC NĂM

ÉNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酷補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*

Ông L. BLANC *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每時食者咀每食者咀沒喉醒欲喫稍

Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC

2099 31, phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lậu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonocciques). Song các thầy xa vào ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.

Nếu không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vaccins bằng thuốc viên :

Rhéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng : 2 viên buổi sáng.
2 viên buổi chiều

Giá : 1$20

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ ĐƯỢC, BỆNH ĐAU GẦN, BỆNH BUỒN BỰC

Khi anh em chị em đau gáo, đau gầy, thấy không ngủ được, đau gần đau cật, ngủ không ra việc, đau lưng, đau ngực, ngủ thì chập chờn, thấy trong mình khó ở mà anh em như điên dại, công việc không muốn làm, nếu không chữa ngay thì nhất định nên.

Trong những lúc nóng, mà muốn cho ngủ ngon giấc khỏi thức dậy không thấy nặng đầu, thì phải nên dùng thuốc *Neurinase*.

Thuốc này ai dùng cũng được, đã trẻ con, ông già con gái, đàn bà đều tuổi hay sao bệnh và các thứ bệnh thương gân.

Ở các làng bào chế to đều có bán cả.

2056

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

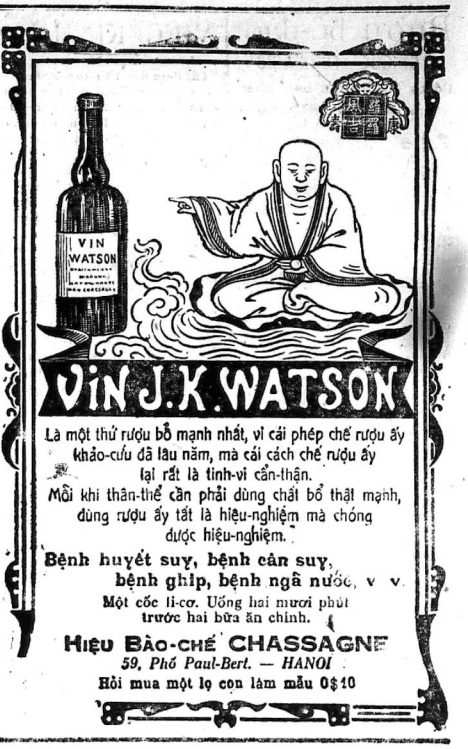

Trị bệnh đau xương và đau lưng

Những bệnh ấy thường mắc phải thì có bệnh đau lưng, đau xương, đau gân, các bệnh về tiểu tiện, vân vân..., cũng là những bệnh tật, cái gốc đều do trong thân thể nhiều chất acide urique mà ra cả.

Thuốc Pilules Foster trị bệnh đau lưng và đau xương rất công-hiệu. Thuốc ấy làm cho trong thân-thể mất hết chất acide urique nó hay sinh các bệnh ấy. Thuốc ấy làm cho nó khỏi xương được mềm mại. Thuốc ấy làm cho nó khỏi không chế phổng ốc, và các bệnh về tiểu-tiện. Thuốc ấy trừ các bệnh hễ khi không biết gốc ở đâu, mà kỳ thực ở bởi thận yếu, hoặc trong thân-thể nhiều chất acide urique quá. Thuốc ấy uống không cần gì là ngay-hiệu, mà hiệu-nghiệm rất chóng. Thuốc ấy làm cho trong người dễ chịu, và lọc máu cho chúng. Các thứ thuốc Foster, bán tại số 25, rue Saint-Ferdinand, Paris-17.

Hàng bào-chế nào cũng có bán

Với 10 quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Các mua phiếu phải góp 10 quan, sau mỗi tháng đóng 50 quan.

Nộp tiền, tên đầu liền được quyền xổ-hiệu cái vé, và hễ vé trúng số được thu cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Nay tiền của được ngay cái số vé và được sự thì cả cuộc cứ số cho đến khi vé trúng số mới thôi. Các vé *Crédit Foncier de France* được 3 o/o lợi-tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ :

1 lô.	100.000 quan	12 lô	1.000 quan
1 lô.	50.000 quan	100 lô	500 quan

Gửi đơn-kiện và số tiền nộp kỳ thứ nhất là 10 quan

đến Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 126, Boulevard Périer

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lần mua vé thì giá 20 quan, còn thì đóng làm 22 tháng mỗi tháng ba mươi quan. Nộp tiền lần đầu, tiền được ngay cái vé, riêng mình có quyền xổ-hiệu, hễ vé trúng số thì được cả tiền. Mình chỉ nhận khó đánh dịn một tí, thật hiếu như không nghĩ đến, mà đã được dự các cuộc rút số, lại được có quyền xổ-hiệu một cái vé về kỳ quay có sinh-phiếu.

Vé Crédit National mỗi năm làm ra 12 kỳ quay cuộc rút số : là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

Mỗi lần rút số có :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Vẫn rất số tiền kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng dễ tràng làm

Muốn dự các cuộc rút số kỳ, nên gửi 20 quan cho ông chủ nhiệm nhà :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán vé này theo như luật ngày 11 Mars 1900, các nhà nước sẽ được đã điều chỉnh.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)